

**ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ବନାମ କାନସାଇ
ନେରୋଲାକ୍ ପେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]**

ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ

ବନାମ

ମେସର୍ସ କାନସାଇ ନେରୋଲାକ୍ ପେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍

(ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3288/2010)

15 ଏପ୍ରିଲ 2010

[ଏସ୍.ଏଚ୍. କପାଡିଆ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ରାଜସ୍ଥାନ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1994 - ଧାରା 78 (2) ଏବଂ (5) - ଏସ୍.ଟି. 18 A ଫର୍ମରେ ଚଥ୍ୟଗତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା କାରଣରୁ ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ - ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଟିକସ ବୋର୍ଡଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜରିମାନା ବାତିଲ - ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ - କୌଣସି କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ ନକରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ - ଅପିଲରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା: ନଥି ଏବଂ ଚଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ କୌଣସି କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ ନକରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି - ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅଧିକୃତିକ ଏବଂ ବିବେକ ପ୍ରୟୋଗ ଅବହେଳାର ଶିକାର ହୋଇଥାଏ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ମାମଲାଟି ପୁଣି ଥରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଛି ।

କେତେକ ସାମଗ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ପରିବହନ କରାଯାଉଥିଲା । ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ ଗାଡ଼ିଟିକୁ ଅଟକାଇଲା ଏବଂ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ପୁଞ୍ଜିପତ୍ର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏସ୍.ଟି. 18A ଘୋଷଣା ଫର୍ମଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖାଲି ଥିଲା । ରାଜସ୍ଥାନ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1994 ର ଧାରା 78 (2) ଅନୁଯାୟୀ, ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର ଉପରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ ଜରିମାନା ଲଗାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଟିକସ ବୋର୍ଡ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ବିଭାଗ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି କାରଣ ନଦର୍ଶାଇ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ସମାଧାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ।

ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : 1.1. ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜସ୍ୱ କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ଅଧିକ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତି/ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବେ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ।

ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ବନାମ କାନସାଇ ନେରୋଲାଇଫ ପେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

1.2. *ଗୁଲଜାଗ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ଥାନ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1994 ର ଧାରା 78 (5) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ହାନିର ପ୍ରତିକାର କରିବା ଥିଲା ବୋଲି କହିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଫର୍ମ ଏସ୍.ଟି. 18A/18C ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି କିନ୍ତୁ ଯଥାର୍ଥ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ସେଠାରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (2) ର ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବେ ଜରିମାନା ଲାଗୁ ହେବ । ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୂଚାଉଥିଲା । *ବଜାଜ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ଥାନ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1995 ର ନିୟମ 53 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ ଏସ୍.ଟି. 18A ଘୋଷଣା ଏବଂ 2002 ର ଅଧିନିୟମ 7 କୁ ସଂଶୋଧନ କରି 'ଦ୍ରବ୍ୟର ମାଲିକ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି' ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ବିଷୟରେ 'ଦ୍ରବ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ । ଫର୍ମ ଏସ୍.ଟି. 18-A ରେ ଯଥାର୍ଥ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ ନକରିବାରୁ ମାଲ ଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ ।

1.3. ନଥି ଏବଂ ତଥ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ ନକରି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଅଯୌକ୍ତିକ ଏବଂ ବିବେକର ପ୍ରୟୋଗ ନକରିବାର ଅବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପୀଡ଼ିତ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ମାମଲାଟି ନୂତନ ଭାବରେ ଶୁଣାଣି କରି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ସହିତ ଏହି ମାମଲାକୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଛି ।

*ଗୁଲଜାଗ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ବନାମ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ (2007) 7 SCC 269; *ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ବନାମ ବଜାଜ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (2009) 1 SCC 308, ଅନୁଶରଣ କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ସମ୍ବନ୍ଧ :

(2007) 7 SCC 269	ଉଲ୍ଲେଖ	କରାଯାଇଛି ଅନୁଛେଦ 6, 7 ରେ
(2009) 1 SCC 308	ଉଲ୍ଲେଖ	କରାଯାଇଛି ଅନୁଛେଦ 9 ରେ

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 3288/2010 ।

ଏସ୍.ବି. ଦେଖାନୀ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 282/2007 ରେ ରାଜସ୍ଥାନର ଯୋଧପୁର ସ୍ଥିତ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 17.12.2007 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ.ପି. ସହାୟ ଏବଂ ଜତିନ୍ଦର କୁମାର ଭାଟିଆ ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାରଙ୍କ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ୍ [2010] 4 S.C.R.

ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ବିଲମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରିଦିଆଯାଇଛି ।

2. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

3. ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲକୁ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିବା । ଗାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା RJ-19G-3661 ରେ 'ପାର୍ଟୁନ' ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଏହା ସହିତ 377 ଖଣ୍ଡ ଡ୍ରମ୍ ବାଲ୍ଟି ରଙ୍ଗ ଥିଲା । ଏହି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ମେସର୍ସ ଦେଶବନ୍ଧୁ ପରିବହନ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିଲ୍ଟି ସଂଖ୍ୟା 014951 ତାରିଖ 17.06.1997 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରୀ (ସୁରଟ)ରୁ ଯୋଧପୁରକୁ ପରିବହନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ମେସର୍ସ ଗୁଡଲାଇ ନେରୋଲାଙ୍କ ପେଣ୍ଟ୍ରି ଲିମିଟେଡକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯାନକୁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ବିଭାଗ') ଦ୍ଵାରା ଅଟକାଇ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ନେରୋଲାଙ୍କ ରଙ୍ଗ ବାଲ୍ଟି ଷ୍ଟକ୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଘୋଷଣା ଫର୍ମ ST 18A ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖାଲି ଥିଲା । ରାଜସ୍ଥାନ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1994 ର ଧାରା 78 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ ବର୍ଗରେ ପ୍ରେରିତ ମାଲକୁ ବିଚାର କରି (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଆଇନ') ଏବଂ ଟିକସ ଫାଇଁବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ମତ ସୃଷ୍ଟି କରି, କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କାହିଁକି ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହାର ଉତ୍ତର ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନଥାଇ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରକୁ ଖାରଜ କରି, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତା 23.06.1997 ରିଖର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ 1, 24, 920 ଟଙ୍କାର ଜରିମାନା ଲଗାଇଥିଲେ । ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଏହି ଆଦେଶକୁ ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପ-ଆୟୁକ୍ତ (ଅପିଲ୍), ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ-II, ଜୟପୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପିଲ୍ରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ତା 03.11.2003 ରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜରିମାନା ଲଗାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଟିକସ ଫାଇଁବାର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ନିମ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଗ ଏହି ଆଦେଶକୁ ରାଜସ୍ଥାନ ଟିକସ ବୋର୍ଡ, ଆଜମେର ବିଚାରପୀଠ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ବୋର୍ଡ') ସମ୍ମୁଖରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲା ।

4. ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲକୁ ତା 04.04.2005 ରିଖର ବୋର୍ଡର ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ବୋର୍ଡ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲା ଯେ ତା 22.03.2002 ରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ଟିକସ ଫାଇଁବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ।

ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ବନାମ କାନସାଇ ନେରୋଲାକ୍ ପେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

5. ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବିଭାଗ ରାଜସ୍ଥାନର ଯୋଧପୁରରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 86 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପରେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲା :-

“(i) 1994 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ 1994 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଟିକସ ଫାଇବାର ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ କି ?

(ii) 1994 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ 1994 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ ପରିବହନ ସମୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ଖାଲି ଘୋଷଣା ଫର୍ମ ST-18A ଉପରେ ଦସ୍ତଖତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୁଏ କି ?

(iii) ବିଦ୍ୱାନ ଟିକସ ବୋର୍ଡ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି କି ଯେ ତା 22.3.2002 ରିଖ ପୂର୍ବରୁ 1994 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ଅନୁଯାୟୀ 1994 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (2) ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଜରିମାନା ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ?

(iv) ବିଦ୍ୱାନ ଟିକସ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଉପନୀତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆଇନ ଏବଂ ତଥ୍ୟର ବିପରୀତ ଏବଂ ଭ୍ରଷ୍ଟ କି ?

(v) ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହାକୁ ଏହି ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି, ତାହା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇପାରିବ ।”

6. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ତା 17.12.2007 ରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଦେଶକୁ ଆକ୍ଷେପିତ କରାଯାଇଛି । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ମାମଲାରେ ତର୍କ କରାଯିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିବା ଯେ, ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକରେ, ବିଭିନ୍ନ ବାସ୍ତବିକତା ଏବଂ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ *ଗୁଲଜାର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ* [(2007) 7 SCC 269] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନୀତିର ବିରୋଧୀ ଅଟେ, ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଫର୍ମଟି ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଘୋଷଣାନାମା / ଦସ୍ତାବିଜ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହେବା ଉଚିତ ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2010] 4 S.C.R.

7. ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ଆକ୍ସେପିଟ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ :-

“ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲୁ ।

ତା 22.3.2002 ରିଖ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା କାରବାରରେ ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଜରିମାନାକୁ ଟିକସ ବୋର୍ଡ଼ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଟିକସ ବୋର୍ଡ଼ ଦେଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ମୁଁ କୌଣସି କାରଣ ପାଇଲି ନାହିଁ, ତେଣୁ ଏହି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନର କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନଥିବା ହେତୁ, ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।”

8. ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାର ଫଏସଲ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଅନେକ ମାମଲାରେ ଉଠିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି, ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିଛି ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀରେ, ଉଠାଯାଇଥିବା ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା ।

9. ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜନ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ନିଜସ୍ୱ କାରଣ ନଥିବୁ କରୁନାହାଁନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ଅଧିକ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ତଦନ୍ତ କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତି/ଆଧାର ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହି ବିଷୟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ଯାହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ହେଉଛି, *ଗୁଲଜ/ଗ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ (କପାଡ଼ିଆ ଜେ.) ପକ୍ଷ ଥିଲେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (5) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ହାନିର ପ୍ରତିକାର କରିବା ଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଫର୍ମ ଏସ୍.ଟି. 18A/18C ଉପରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବିକ ବିବରଣୀ ଦେଇନଥିଲେ, ସେଠାରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78 (2)ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବେ ଜରିମାନା ଲାଗୁ ହେବ । ରାୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେହି ମାମଲାରେ ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ ପ୍ରାଣକୀ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୂଚାଇଥିଲା । ଏହି ନୀତିକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ସହାୟକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ବନାମ ବଜାଜ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ [(2009) 1 SCC 308] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ରାୟରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ (ଜେ. କପାଡ଼ିଆ) ପକ୍ଷ ଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ୱାନ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ନିୟମ, 1995 ର ନିୟମ 53

ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ବନାମ କାନସାଇ ନେରୋଲାକ୍ ପେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୁମାର]

ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏସ୍.ଟି. 18A ଘୋଷଣା ଫର୍ମର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ "ସାମଗ୍ରୀର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ 7/2002କୁ ସଂଶୋଧନ କରି "ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି" ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ କରିଥିଲେ । ଏପରି ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉପସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ସହିତ ଉକ୍ତିକୁ ବୋହରାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏସ୍.ଟି. 18-A ଫର୍ମରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ନଦେବା ପାଇଁ ମାଲଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବ ।

ନଥି ଏବଂ ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିବୁକ୍ତ ନକରି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ବିଭାଗ ଏବଂ/କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କେତେକ ରାୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ବହୁତ କମ୍, ମତ୍ତବ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଆମ ପାଖରେ ଏହା କହିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ଯେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅଯୌକ୍ତିକ ଏବଂ ବିବେକର ପ୍ରୟୋଗ ନକରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟହୀନତାରେ ପୀଡ଼ିତ ।

10. ପୂର୍ବରୁ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଆମେ ତା 17.12.2007 ରିଖର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ନୂତନ ଭାବରେ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରିବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ସହିତ ମାମଲାଟିକୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇ ଦେଉଛୁ । ସେହି ଅନୁସାରେ ଅପିଲଟିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଏନ.ଜେ.

ଆବେଦନକୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।